

Avdelning: Plan och miljö
Handläggare: Lisa Enarsson
Telefon: 08-50828082
Fax: 08-50828808
E:post: lisa.enarsson@miljo.stockholm.se

MHN 2006-10-31 p 15

Vindkraft i Stockholms län, förslag till planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar från länsstyrelsen.

Remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Tillstyrka planeringsunderlaget i huvudsak.

1. Föreslå att den högre målnivå som Energimyndigheten har angett på 203 GWh antas.
2. Föreslå att Stockholms stad utreder lämpliga platser att placera större eller mindre vindkraftsanläggningar på stadens mark, inom eller utanför kommungränsen.

Carl-Lennart Åstedt

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Det finns ett nationellt planeringsmål om att 10 TWh el år 2015 ska produceras av vindkraft. Länsstyrelsen har på regeringens uppdrag tagit fram ett planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar i länet. Större vindkraftsanläggningar definieras som anläggningar med mer än 10 MW installerad effekt, exempelvis 3-4 vindkraftverk à 3 MW.

Kommunfullmäktige beslutade 3 november 2003 att Stockholms stad ska vara fossilbränslefri till år 2050. Vindkraft är en ren förnyelsebar energikälla som förvaltningen anser är bra att satsa på eftersom det bidrar till att uppfylla det målet. Förvaltningen anser att Länsstyrelsen bör anta den målnivå som Energimyndigheten föreslår på 203 GWh, istället för 160 GWh som Länsstyrelsen föreslår. Förvaltningen anser att Stockholms stad bör utreda möjligheten att placera större eller mindre vindkraftsanläggningar på stadens mark, inom eller utanför kommungränsen. Vid energiplanens revidering bör frågan om vindkraftsutbyggnad ingå.

Remissen finns i sin helhet på www.lst.se välj Stockholms län och publikationer.

Ärendets beredning

Länsstyrelsen har på regeringens uppdrag tagit fram ett planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar i länet. Planeringsunderlaget har sänts till bl.a. kommunerna på remiss. Inom staden har kommunstyrelsen önskat synpunkter på remissen från SBN, MHN och MN senast den 25 oktober, 2006. Nämnden har fått förlängd remisstid till en vecka efter nämndens behandling den 31 oktober, 2006.

Bakgrund

Nationellt

Det finns ett nationellt planeringsmål om att 10 TWh el år 2015 ska produceras av vindkraft, vilket motsvarar drygt 1300 stora (3 MW) vindkraftverk. 10 TWh är cirka 7 % av dagens elanvändning. I maj 2006 fanns 759 vindkraftverk som producerar sammanlagt 1 TWh el vilket motsvarar 40 000 eluppvärmda hus. För att stimulera planeringen av vindkraft kommer ett stöd på 30 miljoner kronor per år under 2007 och 2008 utformas för kommuner och länsstyrelser.

Stockholms län

Regeringen har gett Länsstyrelsen i uppdrag att ta fram planeringunderlag för större vindkraftsanläggningar för land och havsområden. Större vindkraftsanläggningar definieras som anläggningar med mer än 10 MW installerad effekt, exempelvis 3-4 vindkraftverk à 3 MW. En sådan anläggning producerar ungefär 25 GWh och kan enligt Energimyndigheten rymmas på cirka 1 km². Energimyndigheten har med hänsyn till befolkningmängden gett Stockholms län en målnivå på 203 GWh. Länsstyrelsen anser att målet bör baseras på länets yta, vilket innebär en målnivå på 160 GWh motsvarande en yta på 6,5 km². Regeringsuppdraget anger också att en bedömning ska göras om det finns utrymme för 100 respektive 200% över det regionala målet. Enligt Länsstyrelsens definition är 200% över målnivån lika med 480 GWh och knappt 20 km².

Årsmedelvindhastigheterna inom länet ligger i huvudsak mellan 6-8,5 m/s på 71 meters höjd, vilket enligt Länsstyrelsen är en relevant höjd för större vindkraftverk. Vindkraftverken har utvecklats så att de producerar el när det blåser 4-25 m/s. Helst bör det blåsa mer än 6 m/s för att vara ekonomiskt intressant. I rapporten finns 4 kartor över Stockholms län. På karta 1A (landområden) och 1B (till havs och Mälaren) är ställen där det blåser mellan 6-8,5 m/s markerade. Områden där utbyggnad av större

vindkraftsanläggningar inte är möjlig p.g.a. exploatering med ett skyddsavstånd på 500 m runt byggnader och kyrkor samt 100 m från vägar, järnvägar och kraftledningar är undantagna. På karta 2A och 2B har ytterligare områden markerats där det p.g.a. riksintressen, reservat och potentiella konfliktområden inte är lämpligt med vindkraftsutbyggnad. Trots dessa restriktioner har länsstyrelsen kommit fram till att det totalt finns 510 km² där fortsatt utredning för större vindkraftverk är lämplig. 480 km² av ytan ligger på land och 30 km² till havs. De flesta större områden finns i norr, främst Norrtälje kommun, men det finns inget stort område i Stockholms stad.

Fakta om vindkraft

Ett vindkraftverk är mellan 60-110 meter höga med en rotordiameter på cirka 120 meter, d.v.s. 170 meter som högst. Ett vindkraftverk med en effekt på 1 MW som ersätter el från en fossileldad kraftanläggning kan varje år:

- producera 2500 MWh, vilket motsvarar 125 eluppvärmda villors eller 500 lägenheters årsbehov.
- minska brytning av cirka 1000 ton kol
- minska utsläpp av koldioxid, svaveldioxid och kvävedioxid med 2500 ton, 3 ton respektive 2,5 ton

Förvaltningens synpunkter

Kommunfullmäktige beslutade 3 november 2003 att staden ska vara fossilbränslefri till år 2050. Vindkraft är en ren förnyelsebar energikälla som förvaltningen anser är bra att satsa på eftersom det bidrar till att uppfylla det målet.

Elenergianvändningen i staden är totalt 7500 GWh där 635 GWh går till transporter, 830 GWh till flerbostadshus, 709 GWh till småhus, 752 GWh till industri och byggverksamhet, 3 GWh till jordbruk, skogsbruk och fiske och 3680 GWh till övriga tjänster där största delen är privat affärsverksamhet som hotell, affärer och kontor. Stockholms stads förvaltningar och bolag använder totalt 700 GWh där bolagen, förvaltningar som hyr sina lokaler och förvaltningar som äger fastigheter står för cirka en tredjedel var. Den av Länsstyrelsen föreslagna målnivån på 160 GWh täcker knappt en fjärdedel av stadens förvaltningar och bolags egna behov. Förvaltningen anser att Länsstyrelsen bör höja ambitionsnivån och anta den målnivå som Energimyndigheten föreslår på 203 GWh.

Miljöförvaltningen anser att Stockholms stad ska bidra till den ambitionen genom att göra utförligare utredningar om möjligheterna att placera större eller mindre vindkraftsanläggningar på Stockholms stads mark, inom eller utanför kommungränsen. Skyddsavståndet på 500 meter kan behöva analyseras närmare i exploaterade och bullriga områden. Det buller som tillkommer p.g.a. en vindkraftsanläggning kan vara försumbar om det ligger en högratifierad väg mellan anläggningen och bostäder. Vissa kommuner har enligt Boverket valt ett skyddsavstånd på 250 meter. Skyddsavståndet på

minst 500 meter är mer relevant när det gäller ekologiskt känsliga områden och större orörda områden som i allmänhet också sammanfaller med de få tysta områden som finns i Staden.

En eventuell vindkraftsutbyggnad i Stockholms stad ökar självförsörjningsgraden på förnyelsebar el marginellt men det är viktigt för Stockholms stad att ta ett eget ansvar för att driva på en hållbar utveckling. Ett eller flera vindkraftverk inom stadens gränser skulle synliggöra arbetet för en hållbar utveckling och symbolisera en satsning på förnyelsebara bränslen.

Vindkraftsutbyggnad bör inte ske i naturskyddade områden om det finns risk att syftet med skyddet äventyras. Även områden som är viktiga fågelhäckningsplatser, fågelrastplatser, fågelsträckområden, viktiga lek och yngelplatser för fisk bör undantas från utbyggnad.

Miljöförvaltningen anser att Stockholms stad ska utreda lämpliga platser för små eller stora vindkraftsanläggningar på stadens mark, inom eller utanför kommungränsen. I utredningen bör ingå att studera skyddsavståndet på 500 meter och dess relevans i redan bullerexponerade områden.

Platser som skulle kunna utredas närmare är exempelvis:

- våra gamla tippar
- industriområden
- hamnområden
- Ladugårdsgärdet (vid Tekniska museet har det tidigare stått ett vindkraftverk.)

Vid energiplanens revidering bör frågan om vindkraftsutbyggnad på stadens mark ingå.

Slut

Bilaga: Vindkraft i Stockholms län - Planeringsunderlag för större vindkraftsanläggningar. Remissutgåva från Lst i Stockholms län